

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Запорізький національний університет
Освітня програма	25467 Середня освіта (Мова і література (англійська))
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Запорізький національний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	25467
Назва ОП	Середня освіта (Мова і література (англійська))
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.02 Мова і література
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Загоруйко Людмила Олексіївна, Олійник Каріна Миколаївна, Плотніков Євген Олександрович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	10.01.2022 р. – 12.01.2022 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.znu.edu.ua/pidrozdily/viddil_monitoryngu/vidom-pro-samoocin/2021/_pro_samoots__nyuvannya_014_m____l__angl.pdf
Програма візиту експертної групи	https://www.znu.edu.ua/pidrozdily/viddil_monitoryngu/ppae2021/v__zit_u_014.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Проаналізовані факти організації освітнього процесу підтверджують можливість підготовки бакалаврів на ОПП “25467 Середня освіта (Мова і література (англійська))” у Запорізькому національному університеті. Під час роботи ЕГ пересвідчилася, що підстав про схвалення рішення у відмові в акредитації ОПП немає. Аналіз звіту СО, нормативної документації, додаткових матеріалів ЗВО, а також проведення зустрічей зі стейкхолдерами дозволяють стверджувати, що ОПП відповідає критеріям акредитації, а виявлені слабкі сторони не применшують її значення та не впливають суттєво на якість її реалізації. Зміст ОПП має чітку структуру, її обсяг відповідає вимогам законодавчих документів щодо організації навчального процесу. ОПП загалом забезпечує можливості здобувачам освіти набути необхідні загальні і фахові компетентності, соціальні навички, поєднувати навчання й дослідження. Освітнє середовище у ЗНУ є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти. В академічній спільноті університету сформована висока культура якості освіти та академічної доброчесності. Університет має необхідні матеріальні та технічні ресурси для реалізації освітнього процесу на ОПП. Робоча група програми намагається максимально враховувати пропозиції всіх зацікавлених стейкхолдерів, що забезпечує постійний розвиток та вдосконалення ОПП. У ЗВО та у межах програми реалізується система інформаційно-консультаційної, освітньо-наукової та соціально- психологічної підтримки НПП і здобувачів освіти.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1) Розробники ОПП залучають представників різних груп стейкхолдерів до обговорення змісту ОПП з метою її удосконалення та корекції. 2) Під час формулювання цілей та ПРН враховується досвід аналогічних програм вітчизняних та іноземних закладів освіти. 3) Обов'язкові ОК у своїй сукупності утворюють логічну та взаємопов'язану систему з помітним акцентом на практичну, професійно орієнтовану підготовку здобувачів освіти. 4) ОПП спрямована на розвиток широкого спектру соціальних навичок. 5) Інформативність та гарну структурованість веб-сторінок ЗВО, зокрема, сайту приймальної комісії університету, що забезпечує прозорість процедур прийому на ОПП, що акредитується. 6) ЗВО здійснює активну інтернаціоналізацію діяльності шляхом укладання міжнародних угод про співпрацю між закладами вищої освіти, а також виконання проєктів, що сприяють підвищенню кваліфікації НПП та рівня надання освітніх послуг. 7) Функціонування Ради з академічної доброчесності. 8) Чіткість, прозорість, зрозумілість форм контролю, які є доступними для здобувачів вищої освіти на офіційній сторінці університету та на платформі Moodle. 9) Наявність Школи професійної майстерності для НПП. 10) Наявність дієвої рейтингової системи оцінки роботи викладачів, яка відображає усі здобутки кожного наукового працівника та мотивує НПП до професійного росту. 11) Наявність механізмів виявлення та реагування на недоліки за ОПП, а також динамічне реагування підрозділів ЗВО на конструктивні побажання.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1) Слабка сторона: Серед цільових СК програми не виокремлено компетентності, що відповідають деяким групам компетентностей, передбачених професійним стандартом (зокрема, трудової функції організації безпечного та здорового освітнього середовища). Рекомендація: Переглянути формулювання деяких ЗК та СК програми для приведення їх у відповідність до професійного стандарту. 2) Слабка сторона: Вибір блоку додаткової предметної спеціальності / блоку поглибленого вивчення основної спеціальності певною мірою обмежує можливість індивідуального вибору навчальних дисциплін здобувачами освіти. Рекомендація: Розглянути можливість розширення вибіркового компоненту дисциплін шляхом введення паралельно з блоком вибору додаткової предметної спеціальності співставного за обсягом блоку з мовністю широкого вибору дисциплін. 3) Слабка сторона: Практики визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, є чітко регламентованими та зрозумілими для здобувачів, проте лише епізодично застосовуються як на рівні окремих складових навчальних дисциплін, так і на рівні ОК загалом. Рекомендація: Активізувати діяльність з інформування здобувачів освіти щодо можливостей навчання у неформальній освіті поза межами ОПП та розширити практики визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. 4) Слабка сторона: Відсутність практики залучення здобувачів освіти до програм міжнародної академічної мобільності. Рекомендація: Активізувати роботу щодо залучення здобувачів освіти за ОПП до участі у програмах міжнародної академічної мобільності. 5) Слабка сторона: Не повна відповідність практик затвердження та підготовки курсових робіт вимогам Положення про організацію освітнього процесу у ЗНУ. Рекомендація: Привести підготовку та затвердження курсових робіт у відповідність до нормативних документів. 6) Слабка сторона: ЕГ констатує часткову невідповідність деяких силабусів та РП «Положенню про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ» у частині підсумкового контролю (екзамену). Рекомендація: Уніфікувати робочі програми та силабуси з «Положенням про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ» у частині підсумкового контролю (екзамену). 7) Слабка сторона: Несистематичне залучення професіоналів практиків та експертів у галузі до проведення аудиторних занять. Рекомендація: Розширити практики залучення на регулярній основі до проведення занять в межах ОК освітньої програми професіоналів-практиків, експертів галузі, методистів, представників роботодавців. 8) Слабка сторона: Недостатня поінформованість здобувачів про порядок та процедури вирішення конфліктних ситуацій. Рекомендація: Налагодити систему інформування студентів про порядок та процедури вирішення конфліктних ситуацій.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Аналіз ОПП та основних положень Статуту Запорізького національного університету (<https://cutt.ly/YIrhFD>) (зокрема у ч. 1, пп. 1.7-1.8. та ч. 2, пп. 2.2-2.4.) і Стратегії розвитку Запорізького національного університету на 2018-2022 рр (<https://cutt.ly/cIrbD3>), дозволяє констатувати, що цілі, задекларовані в ОПП, узгоджуються з місією і баченням стратегічного розвитку ЗВО. Надана у звіті СО інформація про відповідність ОПП зазначеним вище документам (зокрема, “Стратегії...”) є достовірною. Загальна мета ОПП – “Підготовка висококваліфікованих компетентних фахівців – вчителів англійської мови та додаткової предметної спеціальності, які володіли б фундаментальною теоретичною базою психолого-педагогічних, лінгвістичних та літературознавчих дисциплін, новітніми технологіями навчання та навичками їх практичного застосування, були б здатними до творчої педагогічної діяльності, безперервної самоосвіти, професійного самовдосконалення” – узгоджується зі стратегічною метою освітньої діяльності університету, а саме – “забезпечення сфер соціальної та виробничої діяльності кваліфікованими фахівцями” (“Статут...” п.2.2.6., с. 8), “підготовка висококваліфікованих фахівців, розвиток наукових досліджень, посилення ролі інноваційного складника у діяльності вишу та його інтеграції до європейського і світового освітнього простору” (“Стратегія...”, с. 4) тощо. Мета ОПП певною мірою відповідає місії ЗВО, яка полягає у “...формуванні європейського простору освіти, науки і культури європейського рівня, здатного активно впливати на громадську думку, забезпечувати соціальне прогнозування у різних сферах на основі фундаментальних і прикладних наукових досліджень...” (“Стратегія...”, с. 2), а також стратегічним завданням діяльності та розвитку університету, зокрема, “гармонійний розвиток освітньої, наукової, виховної діяльності відповідно до вимог сьогодення” (“Стратегія...”, с. 4), “запровадження гнучких освітніх програм та інформаційних технологій навчання” (“Статут...” п.2.4.3.6., с. 11) тощо.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Зустрічі зі стейкхолдерами, проведені під час акредитаційної експертизи, підтвердили, що до формулювання цілей та ПРН, а також компонентів та змісту ОК за ОПП “25467 Середня освіта (Мова і література (англійська))” залучається широке коло стейкхолдерів, зокрема: 1) Представники академічного персоналу закладу, задіяні до викладання на ОПП, висловлюють свої пропозиції щодо змісту ОПП на постійній основі на засіданнях кафедри англійської філології та лінгводидактики. Так, під час обговорення змін до ОПП у редакції 2021 р., серед інших, було враховано пропозиції проф. Приходько Г. І. щодо уточнення формулювання ПРН 17 (додано “...в тому числі і в умовах інклюзивного освітнього середовища”, протокол №3 від 09.10.2020 р.). Під час корекції ОПП у редакції 2020 р., серед інших, було враховано пропозицію доц. Лужаниці О. І., яка запропонувала створити інтегрований ОК “Лінгвістичні студії” замість окремих ОК “Лінгвокраїнознавство”, “Лексикологія англійської мови” (протокол №5 від 10.12.2019 р.). 2) Роботодавець Нагорнова І.С. (консультант комунальної установи “Центр професійного розвитку педагогічних працівників” Запорізької міської ради) запропонувала посилити підготовку здобувачів освіти у контексті формування вмінь розвитку наукового світогляду учнів шляхом залучення студентів до участі у щорічних семінарах-практикумах для вчителів шкіл, що регулярно проводяться у межах проєкту “Університет-школа: викладач-студент-вчитель” (протокол №3 від 09.10.2020 р.). За результатами опитування роботодавців було скориговано зміст ОК “навчальна практика (педагогічна)” (протокол №10 від 12.05.2021 р.). 3) Під час розробки та перегляду ОПП було враховано також пропозиції професіоналів-практиків освітньої та інших дотичних галузей. Зокрема, під час зустрічі з роботодавцями проректор Запорізького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти Гура Т. Є. зазначила, що робоча група ОПП врахувала її пропозиції щодо посилення уваги на інклюзивну освіту в межах ПРН 17 та ОК циклу професійної підготовки. 4) Здобувачі освіти також продемонстрували обізнаність з процедурами обговорення ОПП та можливістю внесення пропозицій щодо її корекції. Так, на пропозицію здобувачки освіти Креузової Ю. було розширено зміст ОК “Шкільний курс англійської мови” у контексті вивчення особливостей викладання англійської мови в умовах НУШ (протокол № 3 від 08.10.2019 р.). Крім того, здобувачі освіти підтвердили участь у регулярних опитуваннях, спрямованих на з’ясування їх ставлення до навчання та надання пропозицій для корекції ОПП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Робоча група ОПП намагається враховувати тенденції розвитку спеціальності та вимоги до фахівців освітньої галузі на сучасному ринку праці з урахуванням національного та регіонального контексту. ПРН програми зосереджені на наданні можливості здобувачам освіти оволодіти широким спектром методів навчання іноземної мови, а також на розвиток соціальних навичок та загальних умінь, необхідних у майбутній професійній діяльності. Серед інших, ОПП враховує такі сучасні тенденції розвитку галузі освіти, як: вміння застосовувати на практиці сучасні підходи до формування іншомовної комунікативної компетентності (ПРН 1, ПРН 5, ПРН 6, ПРН 14, ПРН 15); вміння залучати методи наукових досліджень до практичної професійної діяльності (ПРН 2, ПРН 7); здатність до постійного особистісного та професійного розвитку (ПРН 17, ПРН 22, ПРН 23, ПРН 24); вміння професійної співпраці та взаємодії у професійних спільнотах (ПРН 18, ПРН 19); здатність ефективно спілкуватися як державною, так і іноземною мовою (ПРН 3, ПРН 8, ПРН 19); здатність здійснювати професійну діяльність в умовах мультилінгвального, полікультурного середовища (ПРН 9, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 21). Потреба у підготовці вчителів англійської мови у поєднанні з другою предметною спеціалізацією для ЗЗСО регіону, що здійснюється за ОПП, була підтверджена під час зустрічі з роботодавцями, зокрема, представницею Департаменту освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації, а також представниками ЗЗСО м. Запоріжжя. Під час розробки та корекції ОПП було враховано досвід аналогічних програм вітчизняних та закордонних ЗВО. На твердження гаранта ОПП аналіз програм Тернопільського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, Херсонського державного університету імені Володимира Гнатюка, Полтавського національного педагогічного університету імені Івана Огієнка тощо дозволив робочій групі ОПП скоригувати формулювання СК 3, СК 8, ПРН 17, ПРН 24. Участь НПП, що викладають за ОПП, у проєктах програми Erasmus+ (зокрема, у проєкті “Розвиток потенціалу підготовки учителів іноземної мови як шлях до впровадження багатомовної освіти та європейської інтеграції України”, 610427-EPP-1-2019-1-EE-EPPKA2-SBHE-JP) сприяла вивченню та адаптації досвіду партнерських іноземних ЗВО (Тартуський університет (Естонія), Гайдельберзький університет (Німеччина) тощо) у контексті формулювання ПРН 14, а також корекції та оновлення змістового наповнення окремих ОК.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за цією спеціальністю на момент проведення експертизи відсутній. Аналіз безпосередньо ОПП, зокрема, “Матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми...”, “Матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми...”, а також робочих програм ОК підтверджує відповідність ПРН вимогам НРК 6 кваліфікаційного рівня. При цьому ПРН освітньої програми орієнтовані на підготовку фахівця, кваліфікація якого відповідає вимогам дескрипторів всіх блоків НРК (“знання” - ПРН 1, 2, 3, 4, 5; “уміння” - ПРН 6-16, 20, 25; “комунікація” - ПРН 8, 18, 19, 21, 23; “відповідальність і автономія” - ПРН 17, 22, 24).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильні сторони та позитивні практики: 1) Розробники ОПП залучають представників різних груп стейкхолдерів до обговорення змісту ОПП з метою її удосконалення та корекції. 2) Під час формулювання цілей та ПРН враховується досвід аналогічних програм вітчизняних та іноземних закладів освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабких сторін та недоліків у контексті Критерію 1 не виявлено

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОПП “25467 Середня освіта (Мова і література (англійська))” загалом відповідає Критерію 1, оскільки: мета програми узгоджується зі стратегією ЗВО; цілі ОПП цілком корелюють з відповідною спеціальністю; розробниками ОПП враховуються тенденції розвитку галузі, наявний регіональний контекст та потреби ринку праці; під час перегляду та удосконалення ОПП враховуються позиції усіх стейкхолдерів.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг ОПП становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам, визначеним статтею 5 Закону України «Про вищу освіту». Обсяг ОК, що формують загальні, фахові компетентності та ПРН становить 150 кредитів ЄКТС (62,5%), обсяг вибірових компонентів – 90 кредитів ЄКТС (37,5%). У межах обов'язкових компонентів 120 кредитів ЄКТС (50 %) виділено для ОК професійної підготовки спеціальності та освітньої програми (у термінах розробників ОПП), з них 15 кредитів ЄКТС (6,25%) - для практичної підготовки, 2 кредити ЄКТС (0,8%) - для підсумкової атестації. Аналіз ОПП та навчального плану підготовки здобувачів освіти дає підстави стверджувати про відповідність ОПП вимогам чинного законодавства.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

На думку ЕГ ОПП “25467 Середня освіта (Мова і література (англійська))” дає можливість досягти визначених робочою групою програми ПРН шляхом реалізації теоретичної та практичної підготовки за окремими освітніми компонентами. ОК, включені до ОПП, утворюють логічну взаємопов'язану систему. В ОПП освітні компоненти об'єднані у три цикли: ОК загальної підготовки, ОК професійної підготовки спеціальності, ОК професійної підготовки освітньої програми. ОПП містить розділи практичної підготовки та підсумкової атестації, а також вибірові компоненти. Практична підготовка передбачає 2 практики (навчальну та виробничу), підсумкова атестація передбачає складання комплексного кваліфікаційного екзамена. Структурно-логічна схема ОПП детально демонструє представлено розподіл освітніх компонентів за роками та семестрами навчання. Аналіз “Матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми” (ОПП у редакції 2021 р., таблиця 4, с. 12) свідчить, що всі обов'язкові освітні компоненти формують певні загальні та спеціальні (фахові) компетентності, що розподіляються в залежності від специфіки ОК. Аналіз “Матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентам освітньої програми” (ОПП у редакції 2021 р., таблиця 5, с. 13) демонструє, що ОК включені до ОПП спрямовані на досягнення ПРН і переважна більшість ПРН реалістично охоплена змістом програми. Водночас варто зауважити, що на думку ЕГ, вказівка на те, що деякі ПРН досягаються під час атестаційного екзамену є недоречними, оскільки основним завданням останнього є перевірка рівня сформованості компетентностей здобувачів освіти, а не формування таких компетентностей. Динаміка змін ОПП простежується за її редакціями 2018, 2019, 2020 та 2021 років. Порівняльний аналіз редакцій програми демонструє зменшення обсягу мовної підготовки та навчальної практики на користь вивчення літератури Великобританії та США, а також розширення блоку загальної підготовки (передусім завдяки введенню ОК, орієнтованих на вивчення сучасних технологій навчання та інших аспектів педагогічного процесу). Наведені вище висновки підтверджуються інформацією, отриманою під час зустрічей зі стейкхолдерами ОПП, які позитивно оцінюють структуру програми і наголошують на її відповідності визначеним цілям та ПРН.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз змісту ОПП та її ОК підтвердив, що вони відповідають предметній сфері визначеної для неї спеціальності 014 Середня освіта, спеціалізації 014.021 Англійська мова і література. Зміст ОПП, передусім, орієнтований на підготовку вчителя/викладача, який викладатиме англійську мову в ЗЗСО. Об'єктами вивчення і діяльності в межах ОПП є освітній процес, англійська мова, література Великобританії та США, міжкультурна комунікація тощо. Так, ППС 4-9, ППОП 2 безпосередньо орієнтовані на об'єкти вивчення та майбутню професійну діяльність здобувачів освіти, а ЗП 6-7, ППС 1-3, ППОП 1 спрямовані на формування як загальних, так і фахових компетентностей, які дозволяють організовувати та здійснювати навчальний процес. Серед переліку ОК циклу загальної підготовки є дисципліни соціального та гуманітарного спрямування (“Історія України”, “Українська мова професійного спрямування”, “Права і свободи людини та громадянина в Україні”), вивчення сучасних технологій (“Мультимедійні технології навчання”, “Інформаційні технології в освіті”) тощо.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Зміст і внутрішня логіка ОПП передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти. Процедура вибору студентами вибіркових дисциплін регулюється “Положенням про організацію освітнього процесу у ЗНУ” (<https://cutt.ly/1U9R3r>) та “Порядком реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін у ЗНУ” (<https://cutt.ly/7IkWxz7>). Індивідуальна освітня траєкторія здобувачів освіти також передбачає участь у програмах мобільності, заходах неформального навчання тощо. На сторінці навчального відділу сайту ЗВО надано детальну інформацію для студентів щодо процедур вибору навчальних дисциплін, а також повний каталог ВК за освітніми програмами, освітніми рівнями та підрозділами (<https://cutt.ly/1IONRZl>). Силабуси та робочі програми ВК знаходяться на сторінках відповідних кафедр, а також у системі дистанційного навчання Moodle. Частина вибіркових компонентів становить 90 кредитів ЄКТС (37,5%), що відповідає Закону України “Про вищу освіту”. Вибіркові ОК розподіляються на два блоки: 30 кредитів ЄКТС (12,5%) відносяться до блоку вибору у межах університету (5 дисциплін широкого вибору та 5 дисциплін вузького спрямування, визначеного закладом) і вивчаються з 2 до 8 семестру. Другий блок є вибором додаткової предметної спеціалізації і передбачає підготовку в межах 60 кредитів ЄКТС (25%): 5 предметних спеціальностей (“Фізика”, “Історія” тощо), що поєднують від 6 до 11 дисциплін, включно з навчальною та виробничою практикою. Такий підхід узгоджується з політикою закладу і спирається на вимоги “Порядку реалізації...” (див. посилання вище). На перевагах вивчення додаткової спеціальності наголошували також під час зустрічей роботодавці та здобувачі освіти. Водночас вибір додаткової предметної спеціальності є фактично безальтернативним для здобувачів ВО, окрім можливості вибору між самими предметними спеціальностями, що, на думку ЕГ, дещо обмежує можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів ВО. При цьому в межах ОПП здійснюються кроки до розширення вибірковості. У ОПП редакції 2020 р. до блоку ВК додаткової предметної спеціальності додано блок поглибленого вивчення основної спеціальності такого ж обсягу та схожого наповнення. Під час зустрічей гарант повідомила, що з наступного року на запити студентів планується введення ще одного блоку ВК - другої іноземної мови. ЕГ вважає, що разом з кроками, що здійснюються робочою групою ОП, виходом із ситуації певного обмеження вільного вибору здобувачів освіти може слугувати надання студентам паралельно з блоком вибору додаткової предметної спеціальності співставного за обсягом блоку з можливістю широкого вибору дисциплін. Загалом спілкування зі здобувачами освіти продемонструвало, що вони обізнані з принципами та процедурами формування індивідуальної освітньої траєкторії. Студенти підтвердили, що у них є можливість попередньо ознайомитися зі змістом ВК блоку вибору у межах університету (початок весняного семестру) та здійснити вибір.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Загальний обсяг ОП становить 7200 годин, із них 2480 годин відведено на аудиторну роботу, 4720 годин – на самостійну роботу. Обов'язкові освітні компоненти охоплюють 4500 годин, які складаються з 1696 аудиторних годин, із них 358 годин – лекції, 1338 годин – лабораторні та практичні семінарські заняття, що свідчить про очевидне практичне спрямування ОПП. Практична підготовка студентів за ОПП регулюється Положенням про практичну підготовку здобувачів вищої освіти ЗНУ (<https://cutt.ly/3iOLhkm>). Згідно з ОПП у редакції 2021 р. передбачено проведення навчальної (6 кредитів, 4 семестр) та виробничої практики з викладання англійської мови та літератури (9 кредитів, 7 семестр), які забезпечують практичну підготовку обсягом 15 кредитів ЄКТС. Такий самий обсяг практик передбачений для будь-якої додаткової предметної спеціальності, а також блоку ВК без додаткової предметної спеціальності. Таким чином, загальний реальний обсяг практик становить 30 кредитів ЄКТС, що відповідає внутрішнім документам ЗВО та узгоджується з “Концепцією розвитку педагогічної освіти” (наказ МОН від 16.07.18 № 776). Під час зустрічей з роботодавцями, гарантом, представниками академічного персоналу та допоміжних підрозділів ЗВО було підтверджено, що практика у ЗЗСО відбувається згідно з укладеними договорами. Низка ключових ОК програми, зокрема, “Англійська мова” (61 кредит), “Методика викладання англійської мови” та “Шкільний курс англійської мови” (разом - 7 кредитів), “Мультимедійні технології навчання” та “Інформаційні технології в освіті” (разом - 9 кредитів) тощо, є практично орієнтованими і дозволяють здобувачам освіти отримати необхідні практичні вміння та фахові компетентності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОК аналізованої ОПП передбачають набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок, важливих для ефективного провадження професійної діяльності, безвідносно до обраної професійної сфери. Аналіз ОПП, робочих програм та силабусів окремих навчальних дисциплін дає підстави стверджувати, що розвиток навичок та умінь комунікації, міжособистісної взаємодії та співпраці, критичного мислення, лідерства, толерантності, самоаналізу та самовдосконалення, прийняття рішень на основі сформованих ціннісних орієнтирів, роботи з інформацією у різних форматах, відповідальності за власну діяльність тощо досягається комплексом всіх ОК освітньо-професійної програми. Соціальні навички у тому чи іншому вигляді знаходять своє відображення у ЗК (6-11, 13), СК (12, 14, 15) та ПРН (6, 7, 13, 17, 22, 24) ОПП. Інтерв'ювання роботодавців, здобувачів освіти та представників академічного

персоналу підтвердило, що навчання в межах ОПП дозволяє студентам набути соціальних навичок, необхідних для майбутньої професійної діяльності.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

У змісті ОПП загалом враховано вимоги професійного стандарту за професіями "Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти", "Вчитель закладу загальної середньої освіти", "Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)" (наказ Мінекономіки №2736 від 23.12.2020). ЗК програми корелюють із ЗК, визначеними у стандарті: ЗК 1 ОПП - ЗК.01 стандарту (громадянська компетентність); ЗК 5, ЗК 6 ОПП - ЗК.02 стандарту (соціальна компетентність); ЗК 2, ЗК 4, ЗК 10-12 ОПП - ЗК.03 стандарту (культурна компетентність); ЗК 3, ЗК 13 ОПП - ЗК.04 стандарту (лідерська компетентність); ЗК 7-9, ЗК ОПП - ЗК.05 стандарту (підприємницька компетентність). Спеціальні (фахові) компетентності, зазначені в ОПП корелюють з компетентностями кожної групи трудових функцій стандарту та професійних компетентностей, що входять до них. Функція навчання учнів предметів: мовно-комунікативна компетентність стандарту знаходить відповідність у СК 7, 8 ОПП; предметно-методична - СК 1-3, 6 ОПП; інформаційно-цифрова - СК 11 ОПП. Функція партнерської взаємодії з учасниками освітнього процесу: емоційно-етична - СК 14 ОПП; компетентність педагогічного партнерства - СК 15 ОПП. Функція управління освітнім процесом: прогностична - СК 4 ОПП; оцінювально-аналітична - СК 3 ОПП. Функція безперервного професійного розвитку: інноваційна - СК 5, 13 ОПП; рефлексивна - СК 12 ОПП. Водночас трудова функція організації безпечного та здорового освітнього середовища (інклюзивна компетентність, здоров'язбережувальна компетентність, проєктувальна компетентність) не знаходить свого відображення серед СК програми. При цьому, варто зазначити, що навчання в умовах інклюзивного середовища та забезпечення охорони життя та здоров'я учнів зазначені у ПРН 17 та 25. Очевидно у цьому випадку ми маємо справу лише з неточностями у формулюваннях цільових компетентностей ОПП, оскільки аналіз робочих програм, а також зустрічі з гарантом та академічним персоналом, задіяним до навчання на ОПП, підтвердили врахування проблем інклюзії та здоров'язбереження в межах ОК програми. Крім того, на думку ЕГ формулювання деяких СК освітньої програми (наприклад, СК 9, 10) є надто конкретизованим і не відповідає узагальненому формулюванню фахових компетентностей стандарту.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Проведені у процесі акредитаційної експертизи фокус-групи та аналіз документів підтвердили, що обсяг фактичного навантаження здобувачів освіти за ОПП співвідноситься з обсягом програми у кредитах ЄКТС та відповідає даним, наведеним у відомостях СО. Фактична аудиторна та самостійна робота узгоджуються з обсягом і змістом ОК ОПП. Тиждневе аудиторне навантаження здобувачів вищої освіти не перевищує 24 години на тиждень. Розподіл кредитів по семестрам пропорційний. Кількість кредитів, що відводиться на вивчення обов'язкових та вибіркових дисциплін знаходиться переважно в межах від 3 до 6 (за винятком ОК "Англійська мова", "Література Великобританії та США", а також деяких дисциплін блоку вибору додаткової предметної спеціальності). Самостійна робота студентів регулюється "Положенням про організацію освітнього процесу у ЗНУ" (<https://cutt.ly/1U9R3r>) (п. 3.3.). Обсяг аудиторних годин обов'язкових компонентів ОПП складає 37,7% від загального обсягу навчального часу, обсяг аудиторних годин вибіркових компонентів ОП нараховує 29% від загального обсягу навчального часу. Загалом за ОПП обсяг самостійної роботи здобувачів освіти становить 65,5% (зазначене Положення визначає допустимий проміжок від 50 до 70% загального обсягу навчального часу здобувача вищої освіти). Зміст та обсяги самостійної роботи в межах дисциплін визначаються робочими програмами відповідних ОК. Аналіз робочих програм та силабусів навчальних дисциплін підтвердив їх відповідність вищезазначеним нормативним документам ЗВО. У робочих програмах ОК визначено теми самостійної роботи, кількість годин, завдання, перелік рекомендованої літератури тощо. Аналіз результатів опитувань здобувачів щодо їх фактичного навантаження у співвідношенні з обсягом окремих ОК (<https://cutt.ly/pIOKEvu>), а також інтерв'ювання під час акредитаційної експертизи засвідчують достатньо високий рівень задоволення студентів (60%) та відсутність скарг студентів на перевантаження самостійною роботою.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильні сторони та позитивні практики: 1) Обов'язкові ОК у своїй сукупності утворюють логічну та взаємопов'язану систему з помітним акцентом на практичну, професійно орієнтовану підготовку здобувачів освіти. 2) ОПП спрямована на розвиток широкого спектру соціальних навичок.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони: 1) Серед цільових СК програми не виокремлено компетентності, що відповідають деяким групам компетентностей, передбачених професійним стандартом (зокрема, трудової функції організації безпечного та здорового освітнього середовища) 2) Вибір блоку додаткової предметної спеціальності / блоку поглибленого вивчення основної спеціальності певною мірою обмежує можливість індивідуального вибору навчальних дисциплін здобувачами освіти Рекомендації: 1) Переглянути формулювання деяких ЗК та СК програми для приведення їх у відповідність до професійного стандарту 2) Розглянути можливість розширення вибіркового компоненту дисциплін шляхом введення паралельно з блоком вибору додаткової предметної спеціальності співставного за обсягом блоку з можливістю широкого вибору дисциплін.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

На думку ЕГ ОПП, що акредитується загалом відповідає Критерію 2. ОПП якісно структурована. Освітні компоненти складають логічну взаємопов'язану систему та дозволяють досягти цілей і ПРН. Зміст ОП відповідає визначеній предметній області (англійська мова і література). Здобувачі мають можливість формувати індивідуальну траєкторію освіти через вибіркові освітні компоненти та інші інструменти. Водночас ОПП має слабкі сторони, які не є критичними і можуть бути усунені у процесі перегляду та оновлення програми.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОПП, що акредитується, розміщені у повному обсязі на сторінці приймальної комісії закладу (<https://pk.znu.edu.ua/>) та тезово у вигляді інфографіки на офіційному сайті університету у розділі “Абітурієнту” (<https://www.znu.edu.ua/ukr/pk>). Правила прийому до ЗНУ (<https://pk.znu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/Правила-прийому-до-ЗНУ-у-2021-році.pdf>) розроблені відповідно до “Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України в 2021 році” (Наказ Міністерства освіти і науки України №1274 від 15.10.2020 р.). Правила прийому на навчання до ЗВО є достатньою мірою структурованими, чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, знаходяться у вільному доступі для всіх учасників освітнього процесу. Спеціальні умови участі у конкурсному відборі та зарахування на ОПП (наприклад, для осіб, які проживають на тимчасово окупованій території або переселилися з неї; для осіб, місцем проживання яких є територія проведення антитерористичної операції тощо) реалізуються згідно з законодавством України та нормативними документами МОН України.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Під час акредитаційної експертизи було підтверджено, що надана у звіті самооцінювання інформація щодо врахування особливостей ОПП при прийомі абітурієнтів на навчання відповідає дійсності. Вступ на ОПП бакалаврського рівня для абітурієнтів на основі повної загальної середньої освіти здійснюється на основі результатів зовнішнього незалежного оцінювання. Згідно з “Переліком конкурсних предметів у сертифікаті Українського центру оцінювання якості освіти” (<https://pk.znu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/222Сертифікати-ЗНО-2021-r.pdf>) для вступу на ОПП “Середня освіта (Мова і література (англійська))” зараховувалися бали сертифікатів ЗНО з таких конкурсних предметів: українська мова і література (ваговий коефіцієнт предмета 0,25); іноземна мова (0,4); історія України / географія / математика / біологія / фізика / хімія (0,25). Ваговий коефіцієнт атестата становив 0,1. Мінімальний прохідний бал - 100. Ліцензовані обсяги складають 50 (денна форма навчання) та 10 (заочна форма навчання) осіб (<https://pk.znu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05//додаток-1.pdf>). Для вступу на ОПП осіб, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра зараховувалися бали сертифікатів ЗНО з

української мови і літератури (ваговий коефіцієнт 0,3); та історії України / географії / математики / біології / фізики / хімії (0,3). Ваговий коефіцієнт фахового вступного випробування становив 0,4. Програма фахового вступного випробування орієнтована на перевірку базових фахових компетентностей абітурієнта.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, регулюється Положенням про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці у ЗНУ (http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normativna_basa/polozhennya_pro_poryadok_perezarahuvannya_navchal_nikh_distipl_n_ta_viznachennya_akadem_chnoyi_r_znits_u_znu.pdf), Положенням про переведення, відрахування та поновлення студентів у Запорізькому національному університеті (http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normativna_basa/polozhennya_pro_poryadok_perevedennya_v_drakhuvalnnya_ta_ponovlennya_student_v_u_znu.pdf), Положенням про реалізацію права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти, наукових, науково-педагогічних працівників та співробітників ЗНУ (http://sites.znu.edu.ua/international-relations/legal-framework/polozhennya_mobilnist.pdf). Всі положення оприлюднено на офіційному сайті університету. Зустрічі зі здобувачами освіти підтвердили, що вони ознайомлені із процедурою визнання результатів, отриманих в інших ЗВО. Разом з тим випадків перезарахування та/або визнання результатів навчання, отриманих як в інших закладах освіти, так і під час академічної мобільності на даній ОПП не було. Аналіз зазначених вище документів та інтерв'ювання стейкхолдерів ОПП дає підстави стверджувати, що наявні правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, є зрозумілими, чіткими та доступними для всіх зацікавлених осіб. Правила враховують вимоги «Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні».

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регламентована Положенням Запорізького національного університету про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/normativna_basa/polozhennya_znu_pro_poryadok_viznachennya_rezul_tat_v_navchannya_otrimanikh_u_neformal_n_j_osv_t.pdf). Згідно з цим положенням перезарахування результатів, отриманих у неформальній освіті, здійснюється за умови відповідності цих результатів кваліфікації здобувача відповідного ступеня вищої освіти. Положенням передбачено, що ЗНУ визнає результати навчання здобуті у неформальній освіті в межах обов'язкових та вибірових ОК, що починають викладатися з другого семестру. Перезарахування відбувається на основі висновку Предметної комісії, яка складається з декана (заступника декана), завідувача кафедри або гаранта відповідної ОПП, а також НПП, що викладають дисципліну, в межах якої здійснюється перезарахування. Під час зустрічі зі здобувачами освіти ЕГ отримала приклади заохочення студентів до участі у неформальному навчанні поза межами ЗВО (наприклад, на заняттях з ОК "Шкільний курс англійської мови" пропагується участь у вебінарах та інших заходах професійного розвитку), а також зарахування такої участі у межах деяких навчальних дисциплін. Водночас на твердження здобувачів освіти такі практики не є широко розповсюдженими та систематичними.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сильні сторони та позитивні практики: 1) Наявність чітких процедур визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, а також у неформальній освіті, що регулюються відповідними документами ЗВО. 2) Інформативність та гарну структурованість сайту приймальної комісії університету, що забезпечує прозорість процедур прийому на ОПП, що акредитується.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі сторони: 1) Практики визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, є чітко регламентованими та зрозумілими для здобувачів, проте лише епізодично застосовуються як на рівні окремих складових навчальних дисциплін, так і на рівні ОК загалом. Рекомендації: 1) Активізувати діяльність з інформування здобувачів освіти щодо можливостей навчання у неформальній освіті поза межами ОПП та розширити практики визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

З огляду на наявність чітко окреслених та недискримінаційних правил прийому на ОПП, що враховують особливості самої освітньої програми, а також процедур зарахування результатів навчання, отриманих у інших закладах освіти, ЕГ вважає, що ОПП та освітня діяльність за цією програмою відповідають критерію 3 на рівні В. Вказана слабка сторона не є критичною для здійснення навчальної діяльності за ОПП і може бути усунена у процесі реалізації та корекції програми.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання і викладання визначено у “Положенні про організацію освітнього процесу у Запорізькому національному університеті” (<https://cutt.ly/zIgzlYQ>). Упродовж онлайн-зустрічі з НПП був підтверджений факт того, що форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню зазначених в ОПП меті та ПРН. Вони також відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Викладачі використовують нові методи викладання після проходження підвищення кваліфікації, стажування, участі в проєктах, заходах неформальної освіти. Так, здобувачі залучаються до самостійного проведення занять на основі підготовленого відео за темою (ОК “Англійська мова”), а також виконання дубляжу мультиплікаційного фільму (ОК “Лінгвістичні студії”). Викладач Т. Козлова наголосила, що на її заняттях ефективним є пошук студентами сучасної термінології у контексті домашнього читання та її порівняння з україномовною, що допомагає їм інтегруватися в англомовний літературний простір. Згідно з даними опитування здобувачів, 65% респондентів повністю задоволені формами та методами викладання на аналізованій ОПП (<https://cutt.ly/BIGWYUq>). Упродовж викладання обов’язкових та вибіркових ОК НПП використовувалися такі інтерактивні методи викладання, як мозковий штурм, рольова гра, дискусія, бесіда тощо. На думку ЕГ зазначені методи сприяють досягненню ПРН 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 17, 21, а також розвитку здатності планувати й організовувати професійну та наукову діяльність у галузі середньої освіти, що позитивно впливатиме на творчу педагогічну діяльність, самоосвіту та професійне самовдосконалення, що передбачає мета ОПП. Участь деяких викладачів, зокрема Н. Надточій та О. Лужаниці у проєкті з методології CLIL дозволила переглянути та оновити ОК «Лінгвістичні студії» та “Шкільний курс англійської мови”, зокрема методику викладання, залучивши інтерактивні методи. Здобувачі підтверджують академічну свободу у формуванні власної освітньої траєкторії навчання. ЕГ також відмічає свободу вибору теми курсової роботи здобувачами згідно їх наукових інтересів, що було підтверджено на зустрічі зі студентами. Проте, на зустрічі НПП зазначили про недостатнє використання елементів перевернутого навчання. Присутні на зустрічі викладачі зазначили, що університет дозволяє використовувати будь-яку платформу для навчання, яка, на їх погляд, є більш ефективною для виконання того, чи іншого завдання. Так, 92% здобувачів повністю задоволені використанням платформи Moodle під час навчання; 97% студентів повністю задоволені платформами для відеозв’язку під час дистанційного навчання, найпоширенішою з яких є Zoom.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

ЕГ констатує, що усі учасники освітнього процесу можуть ознайомитись із цілями, змістом, ПРН, порядком та критеріями оцінювання окремих ОК на сторінці факультету іноземної філології (<https://cutt.ly/nIhi1GS>). На сайті відповідних кафедр розміщено перелік дисциплін кафедри. На сайті ЗНУ у вільному доступі розміщено «Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ» (<https://cutt.ly/DIhoHGb>), за яким здійснюється оцінювання здобувачів і з яким вони можуть ознайомитися в будь-який час. Матеріали для вивчення окремої ОК розміщено на порталі електронного курсу СЕЗН MOODLE, де здобувачі також можуть знайти всю необхідну інформацію щодо змісту, критеріїв оцінювання тощо. На зустрічі зі здобувачами підтвердився факт того, що НПП на першому занятті знайомлять студентів зі змістом курсу, системою оцінювання й контролю знань, а також завданнями для індивідуальної роботи. Крім того, зазначену інформацію здобувачі вищої освіти можуть отримати на відповідній кафедрі, де зберігаються усі навчально-методичні матеріали. Проте, ЕГ відзначає деяку розбіжність в оцінюванні підсумкового контролю, який не відповідає «Положенню про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ».

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Аналіз відомостей про самооцінювання, надані гаранткою ОПП Н. Надточій, а також онлайн-зустрічі зі здобувачами засвідчують, що поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОПП відбувається зі створеними відповідними для цього умовами. Під час онлайн-зустрічей ЕГ встановила, що дослідницька робота здобувачів пов'язана з участю у щорічній міжвишівській студентській науково-практичній конференції “Різдвяні студентські наукові читання” (<https://cutt.ly/cIhdCof>) з публікацією доповідей у відповідній збірці матеріалів. Також здобувачі мають змогу взяти участь у всеукраїнських та міжнародних конференціях, що проводяться на базі ЗНУ та опублікувати тези доповіді у Збірнику наукових праць «Молода наука» (<https://cutt.ly/gIhfaqO>). ЕГ відзначає, що кожен ОК, що викладається на цій ОПП містить сукупність дослідницьких методів, таких, як: аналіз, синтез, самоаналіз, самостійна робота з літературою, порівняння, узагальнення тощо. Застосування зазначених методів здобувачами на практиці можна спостерігати під час написання ними курсових робіт із ОК “Методика викладання англійської мови” та “Лінгвістичні студії”. Водночас, ЕГ наголошує на недотриманні відповідними кафедрами основ “Положення про організацію освітнього процесу у ЗНУ” (<https://cutt.ly/1IU9R3r>) та “Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ” (<https://cutt.ly/DIhoHGb>) у контексті затвердження тематики, написання, оформлення та захисту курсових робіт. Зокрема, у межах ОПП відсутня практика затвердження тематики курсових робіт, а згідно з робочими програми відповідних ОК курсові роботи не є окремим компонентом контролю.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Зустрічі із НПП та відомість самооцінювання свідчать про те, що викладачі активно займаються науковою роботою, публікують результати наукових досліджень в українських та закордонних виданнях, обговорюють результати своїх досліджень на наукових конференціях, а також організовують міжнародні та всеукраїнські конференції на базі факультету. Зазначене вище сприяє професійному розвитку викладачів, що, у свою чергу, дозволяє їм оновлювати зміст ОК. Так, С. Єнікеева зазначила, що рекомендації стейкхолдерів та керівників практик враховуються при розробці та оновленні контенту окремих ОК. Також О. Каніболоцька акцентувала увагу на тому, що реалізація навчальних практик стимулювала додати до ОК “Методика викладання англійської мови” та “Шкільний курс англійської мови” певні теми з Нової української школи. О. Шевчук додала, що було внесено та підтримано пропозицію змінити ОК “Практичний курс сучасної англійської мови” на “Англійська мова” шляхом розширення тем та аспектів (розмовна практика, граматики тощо). Викладачі на аналізованій ОПП С. Єнікеева, Т. Пахомова, Г. Приходько, Т. Козлова та Н. Торкут є членами спеціалізованих вчених рад. Також, Ю. Голуб, С. Єнікеева та Г. Приходько є членами журі III (обласного) етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України. Така участь сприяє оновленню змісту освітніх компонентів через обговорення проблем сучасної середньої школи із викладачами-керівниками наукових робіт учнів. Викладачі також зазначили, що участь у проекті з підготовки вчителів іноземної мови до багатомовної освіти та Європейської інтеграції України сприяє оновленню контенту ОК через обмін досвідом викладання певних дисциплін із зарубіжними колегами. Зміст ОК також оновлюється через участь НПП у стажуваннях та підвищенні кваліфікації як в українських ЗВО, так і зарубіжних, а також через участь у програмах підвищення кваліфікації. Наприклад, О. Лужаниця та Н. Надточій пройшли курс “Багатомовна освіта в Україні” (2018 рік), організованого в рамках проекту “Лабораторія американського варіанта англійської мови”, що дозволило оновити ОК “Англійська мова” у контексті тематичного розподілу дисципліни. О. Пшенична зазначила про оновлення змісту ОК “Мультимедійні технології навчання” та ОК “Інформаційні технології в освіті” згідно з вимогами сьогодення, зокрема перехід на дистанційний режим навчання. Перегляд та оновлення навчально-методичного забезпечення ОК є однією із кваліфікаційних вимог до посад науково-педагогічних працівників Запорізького національного університету про що зазначено у “Положенні про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладення з ними трудових договорів (контрактів) ЗНУ” (<https://cutt.ly/NIh2DOK>).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

ЕГ відзначає, що інтернаціоналізація освітнього процесу за ОПП здійснюється відповідно до «Стратегії інтернаціоналізації Запорізького національного університету» (<https://cutt.ly/2Ih98LD>), “Плану інтернаціоналізації Запорізького національного університету” (<https://cutt.ly/NIh3e9Y>). Інтернаціоналізація на факультеті іноземної філології в цілому та на ОПП зокрема реалізується через академічну мобільність викладачів (Університет Тарту, Естонія); підписання угод про міжнародне співробітництво (Полонійна Академія, Польща та Університет Любляни, Словенія); закордонні стажування (Н. Надточій, О. Каніболоцька); участь у міжнародних проектах (проекти Еразмус+ “Content and learning integrated learning” та “MultiEd”, “European Values in Literary Arts” та Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP)); зарубіжні онлайн-курси; публікації у виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз даних; участь у зарубіжних семінарах, конференціях тощо. ЕГ також відмічає низьку залученість здобувачів вищої освіти до програм міжнародної академічної мобільності. На зустрічі із гарантом та НПП було наголошено, щодо викладання на аналізованій ОПП був залучений волонтер

Корпусу Миру США в Україні (Софія Романік, PhD з прикладної лінгвістики та комунікації Весткліфського університету). На зустрічі із директором наукової бібліотеки було підтверджено, що здобувачі та НПП мають вільний доступ до міжнародних наукометричних баз даних та каталогів (Web of Science, Scopus, ScienceDirect тощо).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильні сторони та позитивні практики: 1) ЗВО дотримується принципу академічної свободи як викладачів, так і здобувачів; 2) ЗВО здійснює активну інтернаціоналізацію діяльності шляхом укладання міжнародних угод про співпрацю між закладами вищої освіти, а також виконанню проєктів, що сприяють підвищенню кваліфікації НПП та рівня надання освітніх послуг.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони: 1) Суголосний характер контенту окремих ОК. 2) Відсутність практики залучення здобувачів освіти до програм міжнародної академічної мобільності. 3) Не повна відповідність практик затвердження та підготовки курсових робіт вимогам Положення про організацію освітнього процесу у ЗНУ. Рекомендації: 1) Переглянути теми окремих ОК, зміст яких є дещо суголосним (ОК «Інформаційні технології в освіті», ОК «Мультимедійні технології навчання» та ОК «Сучасні дидактичні засоби навчання»); 2) Активізувати роботу щодо залучення здобувачів освіти за ОПП до участі у програмах міжнародної академічної мобільності. 3) Привести підготовку та затвердження курсових робіт у відповідність до нормативних документів.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Навчання та викладання на ОПП забезпечується належним чином. Дотримано студентоцентризований підхід. ОПП дозволяє реалізувати НПП різні методи викладання з метою досягнення окреслених цілей та формування висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців. Попри сильні сторони та переваги цього критерію, ОПП встановила низку незначних недоліків за Критерієм 4. Зокрема, робочі програми та силабуси потребують уніфікації. Здобувачі та НПП аналізованої ОПП не повністю реалізують можливості інтернаціоналізації. Загалом, ОПП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками критерію 4 та відповідає рівню В. Визначені слабкі сторони не є суттєвими, можуть бути усунені під час розвитку ОПП і не впливають на підсумковий рівень критерію. ЗВО демонструє бажання та розуміння щодо покращення певних складових освітнього процесу.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

За результатами фокус-групи зі здобувачами, що навчаються на аналізованій ОПП та ознайомлення з документами, що регулюють проведення контрольних заходів і визначають критерії оцінювання («Положенням про організацію освітнього процесу у Запорізькому національному університеті» (<https://cutt.ly/zIgzLYQ>), «Положенням про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ» (<https://cutt.ly/DIhoHGb>), «Положення про організацію освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання у Запорізькому національному університеті» (<https://cutt.ly/xIkWMhQ>) та «Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти Запорізького національного університету» (<https://cutt.ly/mIkEpZW>)), робочими програмами та силабусами обов'язкових та вибіркових ОК, а також результатами опитування здобувачів освіти щодо якості викладання, які надала гарант ОПП, ЕГ встановила, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими і дають змогу встановити досягнення здобувачами РН для окремого ОК та ОПП загалом. Усі контрольні заходи та критерії оцінювання оприлюднено на офіційному сайті ЗНУ та на платформі Moodle, де здобувачі вищої освіти мають можливість з ними ознайомитися до початку вивчення дисципліни. Після інтерв'ювання підтвердився факт того, що здобувачі знають, де знайти критерії оцінювання та вони для них є зрозумілими. Водночас ЕГ відмічає, що у РП та силабусах окремих дисциплін (ОК

“Література Великобританії та США”, ОК “Лінгвістичні студії”, ОК “Шкільний курс англійської мови”, ОК “Сучасні дидактичні засоби навчання”, ОК “Методика викладання англійської мови”) розподіл балів за підсумковий контроль (екзамен) не повністю корелюються з «Положенням про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ», оскільки до підсумкового семестрового контролю включено бали за індивідуальне завдання, які згідно з Положенням мають бути окремим елементом контролю. Під час запровадження обов'язкового дистанційного навчання форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти додатково регулюються «Положенням про організацію освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання у Запорізькому національному університеті» (<https://cutt.ly/xIkWMhQ>). Згідно з опитування здобувачів ВО 79% респондентів зазначили, що отримують вчасно і доступно інформацію про критерії оцінювання, заходи поточного і підсумкового контролю (<https://cutt.ly/9IkSahZ>).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти відсутній. Перевірка досягнень ПРН навчальних дисциплін ОПП визначається двома положеннями Запорізького національного університету, а саме: «Положенням про організацію освітнього процесу у Запорізькому національному університеті» (<https://cutt.ly/zIgzLYQ>) та «Положенням про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ» (<https://cutt.ly/DIhoHGb>). Для оцінювання сформованості компетентностей здобувачів у ЗВО діє 100-бальна накопичувальна система оцінювання, результати якої співвідносяться з ЄКТС. Атестація здобувачів аналізованої ОПП відбувається у формі атестаційного екзамена. На атестаційний екзамен виносяться як дисципліни циклу професійної підготовки спеціальності, так і циклу професійної підготовки освітньої програми, що уможливорює комплексну перевірку знань та навичок здобувачів ВО, отриманих під час навчання. Разом з тим ЕГ відзначає наявність деякої невідповідності переліку дисциплін, компетентності за якими перевіряються під час підсумкової атестації, переліку ОК в ОПП редакції 2021 року (наприклад, ОК “Історія основної іноземної мови”). Водночас варто зазначити, що такі дисципліни присутні в ОПП за попередніми редакціями (зокрема, 2018 та 2019 років), а відповідні тематичні розділи складають частину ОК “Лінгвістичні студії”.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів регулюються «Положенням про організацію освітнього процесу у Запорізькому національному університеті» (<https://cutt.ly/zIgzLYQ>), «Положенням про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ» (<https://cutt.ly/DIhoHGb>), «Положення про організацію освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання у Запорізькому національному університеті» (<https://cutt.ly/xIkWMhQ>), «Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти Запорізького національного університету» (<https://cutt.ly/mIkEpZW>), «Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у Запорізькому національному університеті» (<https://cutt.ly/kIkOW2b>). Процедура проведення контрольних заходів та вимоги до них описуються в робочих програмах та силабусах навчальних дисциплін, які є у вільному доступі на офіційній сторінці університету та факультету іноземної філології. ЕГ вважає, що правила проведення контрольних заходів є чіткими і зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу. Згідно з результатами опитування студентів, що навчаються на експертній ОПП, 77,5% здобувачів зазначили, що повністю задоволені об'єктивністю та неупередженістю оцінювання. Вони також забезпечують об'єктивність екзаменаторів і визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів та їхнє повторне проходження. Зокрема, силабуси ОК містять такі розділи, як «Відвідування занять. Регуляція пропусків», «Повторне вивчення дисциплін, відрахування» та «Вирішення конфліктів». Усі зазначені розділи містять посилання на положення, затверджені ЗВО. За результатами фокус-груп із гарантом, адміністративним персоналом факультету та здобувачами ВО експертна група переконалася, що прецедентів оскарження результатів навчання та конфліктних ситуацій за експертною ОПП не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в ЗНУ регулюються «Кодексом академічної доброчесності Запорізького національного університету» (<https://cutt.ly/KIkHdUp>) та “Положенням про порядок запобігання та виявлення академічного плагіату в кваліфікаційних роботах здобувачів вищої освіти та дисертаціях на здобуття наукового ступеня доктора філософії у Запорізькому національному університеті” (<https://cutt.ly/WIk8Ngq>). Силабуси до кожного ОК освітньої програми містять окремий розділ “Регуляції і політики

курсу”, в якому зазначаються положення Політики академічної доброчесності. Кожен здобувач ВО підписує Деклараторію академічної доброчесності (<https://cutt.ly/Ylk3U2K>). За результатами зустрічі ЕГ з менеджментом та НПП ЗНУ було встановлено, що ЗВО є учасником декількох проєктів сприяння академічній доброчесності (SAIUP та “Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти” – “Academic IQ”). Викладачі та здобувачі вищої освіти звернули увагу на проведення проректорами Ю. Кагановим та Г. Васильчуком серії семінарів та тренінгів щодо дотримання правил академічної доброчесності. Матеріали та інші ресурси з академічної доброчесності розміщуються у відкритому доступі на сайті ЗНУ (<https://cutt.ly/kIk4zYe>). В університеті функціонує Комісія з академічної доброчесності як наглядова інституція, що забезпечує контроль галузі діяльності (<https://cutt.ly/wIk69gu>). ЕГ відзначає, що у ЗНУ також створено Раду з академічної доброчесності (<https://cutt.ly/kIT7SYv>), наявність якої прописано у «Кодексі академічної доброчесності Запорізького національного університету». ЗВО використовує антиплагіатну програму «Unicheck» для перевірки кваліфікаційних робіт (магістерських) та дисертацій на унікальність. Для курсових робіт перевірка на унікальність не передбачена “Кодексом” та “Положенням”. На зустрічах зі здобувачами та представниками ОСС ЕГ переконала, що здобувачі мають уявлення про те, що таке академічна доброчесність, її принципи та недопустимість її порушення. Зокрема, здобувачі ВО зазначили, що з питаннями академічної доброчесності їх знайомлять вже на першому курсі. НПП перед вивченням певного ОК також ознайомлюють здобувачів з основними поняттями академічної доброчесності, про що було зазначено за зустрічі. Також викладач зазначила, що проблемних ситуацій з виявленням плагіату в роботах здобувачів не було. О. Каніболоцька як голова методичної ради факультету іноземної філології звернула увагу на те, що навчально-методичні видання НПП факультету проходять багаторівневу перевірку і випадків наявності плагіату у зазначених роботах на факультеті виявлено не було. В ЗНУ діє нульова толерантність до плагіату. ЕГ вважає, що рівень сформованості культури академічної доброчесності у здобувачів та викладачів на цій ОПП є високим. Робоча група ОПП критично і реалістично застосовує прийняті положення академічної доброчесності, про що свідчать зустрічі з усіма стейкхолдерами.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильні сторони та позитивні практики: 1) Використання різних інструментів для перевірки навчальних та наукових рукописів на унікальність. 2) Функціонування Ради з академічної доброчесності. 3) Чіткість, прозорість, зрозумілість форм контролю, які є доступними для здобувачів вищої освіти на офіційній сторінці університету та на платформі Moodle.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі сторони: 1) ЕГ констатує часткову невідповідність деяких силабусів та РП «Положенню про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ» у частині підсумкового контролю (екзамену). 2) ЕГ відмічає деяку неупорядкованість назв ОК, що входять до атестаційного екзамену і компетентності за якими перевіряються під час підсумкової атестації, дисциплінам, наявним у редакції ОПП 2021 року. Рекомендації: 1) Уніфікувати робочі програми та силабуси з «Положенням про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ» у частині підсумкового контролю (екзамену). 2) Упорядкувати формулювання деяких ОК, що входять до атестаційного екзамену при подальшій корекції програми іспиту.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

У цілому ОПП за Критерієм 5 “Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність” відповідає вимогам. У ЗНУ презентована нормативна база щодо дотримання принципів академічної доброчесності, яка є обов'язковою для всіх учасників освітнього процесу. Заходи із запобігання порушень академічної доброчесності проводяться на регулярній основі в різний спосіб. Зазначені недоліки та рекомендації є такими, що не потребують залучення додаткових ресурсів для їхнього усунення. ЕГ вважає, що аналізована ОПП відповідає критерію 5 на рівні В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

В результаті аналізу Таблиці 2 ВСО з інформацією про НПП, які забезпечують реалізацію ОПП, додаткових відомостей (документів про освіту, науковий ступінь/вчене звання, наукових та навчально-методичних праць, документів стосовно підвищення кваліфікації), ЕГ відзначає, що академічна кваліфікація НПП забезпечує досягнення визначених ОПП мети та програмних результатів навчання. Викладання дисциплін, які наявні за навчальним планом даної ОПП, здійснюється кафедрами іноземної філології та лінгводидактики; німецької філології, перекладу та світової літератури; педагогіки та психології освітньої діяльності; викладання другої іноземної мови тощо. Загалом до викладання на ОПП залучено 20 викладачів, з них 8 - докторів наук, а 12 - кандидати наук. Так, д.п.н., проф. Т. Пахомова викладає ОК «Методика викладання англійської мови». У 1983 р. захистила кандидатську дисертацію зі спеціальності 13.00.02 “Теорія та методика навчання”, а у 1991 р. – докторську дисертацію. Пройшла міжнародне стажування на тему: “Outstanding Personalities: Studying Experience and Professional Achievements” (Міжнародний історико-біографічний інститут, 25 червня – 16 серпня 2021 р., 180 годин 6 кредитів ECTS). Гарантка ОПП Н. Надточій викладає ОК “Шкільний курс англійської мови”, “Сучасні дидактичні засоби навчання” та “Англійська мова” (3 курс). У 2001 році захистила кандидатську дисертацію зі спеціальності 13.00.04. на тему “Формування мотивів навчально-пізнавальної діяльності студентів вищих навчальних закладів гуманітарного профілю”. Пройшла стажування в Університеті Тарту (Естонія) (09.03 - 15.05.2020) (108 годин (3,6 ECTS кредитів)). Стажування відбувалося в рамках проекту “Розвиток потенціалу підготовки вчителів іноземної мови як шлях до впровадження багатомовної освіти та європейської інтеграції України”. Пройшла навчальний курс організований за підтримки Відділу преси, освіти та культури Посольства США в Україні в рамках проекту “Лабораторія американського варіанта англійської мови” (2018 рік) на тему “Методологія CLIL та викладання американського варіанта англійської мови” (5 годин (0,2 ECTS кредити)). У НПП є публікації, що індексуються у наукометричних базах Scopus, Web of Science: Н. Торкут - 2, О. Тупахіна – 1, Т. Пахомова – 2, Є. Клопота – 5. Викладачі мають публікації за темою освітньої програми (Н. Надточій - 4 публікації, О. Лужаниця - 2 публікації, О. Тупахіна - 3 публікації тощо). В той самий час, ЕГ відзначає порівняно низьку публікаційну активність зі спеціальності. У ЗНУ функціонує рейтинг викладачів, який розподілений за науковим ступенем. Так, О. Тупахіна займає четверте місце серед доцентів (1809 балів) (<https://cutt.ly/mIYeYlm>). Критерії рейтингово оцінювання НПП є чіткими та зрозумілими (<https://cutt.ly/zLYeGg3>). Наявність наукових ступенів у НПП, що забезпечують викладання за ОПП засвідчує фаховість викладачів, проте ЕГ відзначає, що більшість викладачів циклу професійної підготовки мають ступінь кандидата філологічних наук.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Після опрацювання таких внутрішніх документів ЗНУ, як “Положення про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладення з ними контрактів (трудових договорів) Запорізького національного університету” (<https://cutt.ly/sIYqnSX>), “Положення про конкурсну комісію Запорізького національного університету” (<https://cutt.ly/kIT5uh6>), “Статут Запорізького національного університету” (<https://cutt.ly/cIUIXP6>) та “Колективний договір” (<https://cutt.ly/iIUSoWM>) ЕГ встановила, що процедура конкурсного добору викладачів є прозорою та зрозумілою. Оголошення про наявність вакантного місця публікується у Обласній академічній газеті «Запорізький університет» та на офіційному сайті Університету (<https://cutt.ly/VIT6qsF>). Конкурсна комісія у своїй діяльності керується Конституцією України, Законом України «Про вищу освіту» та “Положенням про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладення з ними контрактів (трудових договорів) Запорізького національного університету”. Для визначення професіоналізму особи, яка претендує на зайняття посади крім наукових ступенів до уваги також береться загальна кількість наукових праць у фахових виданнях із відповідної галузі знань, кількість наукових конференцій, науковий та методичний рівень проведення лекцій тощо. На зустрічі НПП підтвердили, що вони вчасно інформуються про результати конкурсу. Попереднє обговорення академічної та професійної кваліфікації претендентів у їхній присутності відбувається на засіданні відповідної кафедри. Після голосування затверджені висновки передаються на розгляд відповідної конкурсної комісії. Негативний висновок кафедри або комісії не є підставою для відмови претенденту в розгляді його кандидатури на відповідному засіданні Вченої ради ЗВО.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЗНУ активно залучає роботодавців до організації практик, має низку домовленостей та договорів з базами практик для студентів. Договори зі школами є відкритому доступі на сайті факультету. Під час зустрічі із роботодавцями, І. Нагорнова (Комунальна установа «Центр професійного розвитку педагогічних працівників») зазначила, що на базі факультету іноземної філології двічі на рік проводиться семінар-практикум для вчителів іноземної мови та студентів факультету. Пріоритетною темою семінарів була “Новітні технології навчання іноземної мови”, але протягом останніх двох років акцент було зміщено з урахуванням вимог сьогодення і зараз тема звучить, як “Моделі, технології та перспективи дистанційного змішаного навчання іноземної мови”. Заняття на семінарах проводять у формі практикумів англійською мовою. Зазначені семінари проводять з метою удосконалення професійних компетентностей (предметно-методична, інформаційно-цифрова та мовно-комунікативна). Присутні на зустрічі роботодавці, зокрема вчитель англійської мови ЗЗШ №24 П. Кулініч позитивно відгукувався щодо фахової

підготовки здобувачів цієї ОПП під час проходження практик. Директор гімназії №90 Г. Аліпова наголосила на важливості викладання за допомогою новітніх інформаційних технологій та на умінні студентів застосовувати такі технології під час проходження практики. Н. Петришин вчитель лінгвістичного центру «Планета знань» зазначила, що під час проходження студентами практики знайомить їх із авторськими методиками викладання англійської мови. Заступник директора Запорізької гімназії №11 В. Бектурганова наголосила на важливості взаємодії з батьками, учнями та вчителями під час професійної діяльності.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Факультет іноземної філології запрошує вчителів-практиків, які проводять тренінги, майстер класи, круглі столи з метою демонстрації того, як студенти повинні працювати в аудиторії під час проходження практики. І. Нагорнова та Г. Аліпова залучалася до викладання ОПП “Шкільний курс англійської мови”, зокрема тем, що стосуються НУШ. ЕГ відмічає несистематичне залучення професіоналів-практиків та експертів у галузі до проведення аудиторних занять. Також на зустрічі гарантка зазначила, що на факультеті іноземної філології працює волонтер Корпусу Миру Софія Романік (доктор філософії з прикладної лінгвістики та комунікацій, Весткліфський університет (Ірвін, США)), яка опікується Speaking club для здобувачів вищої освіти.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЗНУ сприяє професійному розвитку викладачів згідно із Положенням про підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників (<https://cutt.ly/aIYcqHi>). Науково-педагогічні працівники, що викладають на ОПП проходять стажування у таких українськими ЗВО, як Одеський національний університет імені І.І. Мечникова (Надточій Н.О., Приходько Г.І., Голуб Ю.І.), Бердянський державний педагогічний університет (Каніболоцька О.А.), Волинський національний університет імені Лесі Українки (Шевчук О.В.), Сумський державний університет (Єнікеева С.М., Лужаниця О.І.) та у зарубіжних університетах (Університет Тарту (Естонія) (Надточій Н.О., Козлова Т.О., Каніболоцька О.А., Голуб Ю.І.); International Historical Biographical Institute (Dubai-New York – Rome – Jerusalem – Beijing) (Пахомова Т.О.), International Scientific and Pedagogical Internship. Ukraine- Uzbekistan-Latvia (Козлова Т.О.); University of Venice - (Козлова Т.О.), Foggia (Italy) - (Тупахіна О.В.). ЕГ відмічає наявність в університеті Школи професійної майстерності (<https://cutt.ly/eIYxWRP>). Головною метою Школи є забезпечення науково-методичного супроводу підвищення рівня професійної готовності науково-педагогічних працівників до здійснення освітнього процесу, який відповідає сучасним вимогам підготовки конкурентоспроможного фахівця у вищій школі. У Робочій програмі Школи зазначено, що визнання результатів підвищення кваліфікації за різними напрямками відбувається у формі персонального розроблення електронного освітнього ресурсу або методичної розробки з дисципліни, що викладається (<https://cutt.ly/aIYvfEG>). ЕГ вважає, що система професійного розвитку (підвищення кваліфікації) на достатньому рівні відповідає потребам та інтересам викладачів ОПП, що, у свою чергу, впливає на підвищення якості викладання.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Проаналізувавши звіт про самооцінювання та поспілкувавшись із викладацьким складом, ЕГ дійшла висновку, що заклад вищої освіти достатньо стимулює розвиток викладацької майстерності. Згідно з проектом Положення про заохочувальні відзнаки Запорізького національного університету (<https://cutt.ly/EIYN7hH>) НПП можуть нагороджуватися за підсумками навчального року та високих результатів атестації працівників; з нагоди ювілейних дат заснування структурних підрозділів; з нагоди святкування професійних свят; з нагоди святкування ювілейної дати від дня народження співробітника тощо. Так, грамоти, подяки та відзнаки отримали Шевчук О.В., Каніболоцька О.А., Лужаниця О.І., Надточій Н.О., Приходько Г.І. Крім того, викладачі отримують матеріальне заохочення за публікацію статей у наукометричних базах Scopus та Web of Science (від 5 000 до 15 000 грн) та захист докторських дисертацій (35 000 грн), що було підтверджено під час зустрічей із керівником та менеджментом ЗВО та представниками структурних підрозділів. На зустрічі НПП зауважили, що гаранті ОПП університету отримують премії у розмірі посадового окладу. О. Пшенична відзначила, що як голова Науково-методичної ради декілька разів отримувала премію за сумлінну працю. Серед викладачів усього ЗНУ проводиться рейтингове оцінювання, за рейтингами якого 10 найкращим викладачам виплачується матеріальна винагорода (<https://bit.ly/307wCo5>). Так, викладач ОК “Література Великобританії та США” О. Тупахіна займає четверте місце серед доцентів (1809 балів) у рейтингу НПП за 2020 рік (<https://cutt.ly/mIYeYlm>).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильні сторони та позитивні практики: 1) ЗНУ стимулює викладачів до професійного розвитку та підвищення кваліфікації, зокрема й через залучення до участі у міжнародних проєктах та закордонних стажуваннях. 2) Наявність Школи професійної майстерності для НПП. 3) Наявність дієвої рейтингової системи оцінки роботи викладачів, яка відображає усі здобутки кожного наукового працівника та мотивує НПП до професійного росту.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони: 1) ЕГ констатує несистематичне залучення професіоналів практиків та експертів у галузі до проведення аудиторних занять. Рекомендації: 1) Розширити практики залучення на регулярній основі до проведення занять в межах ОК освітньої програми професіоналів-практиків, експертів галузі, методистів, представників роботодавців.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Кваліфікація та досвід науково-педагогічних працівників є достатнім для досягнення цілей ОПП. Конкурсний відбір науково-педагогічних працівників проводиться відповідно до закону та є прозорим. Виявлений недолік не є критичними. ЕГ вважає, що ОПП за критерієм 6 відповідає рівню В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Після перегляду надісланого гаранткою відео з оглядом МТБ, який провели проректор з науково-педагогічної роботи ЗНУ Ю. Каганов, гарантка ОПП Н. Надточій, декан факультету іноземної філології Г. Морошкіна та викладач на ОП О. Каніболоцька, а також відеотрансляції, яку проводили із різних локацій факультету, ЕГ пересвідчилась у тому, що ЗВО має матеріально-технічну базу, яка здатна забезпечити якісну підготовку фахівців. Під час трансляції було представлено аудиторії, які оснащені мультимедійними проекторами, інтерактивними дошками, комп'ютерами. Комп'ютерне оснащення перебуває в належному стані та відповідає потребам здобувачів освіти для успішного та комфортного навчання. Усі аудиторії обладнані сучасними меблями, що забезпечує здобувачів достатнім простором для навчання. Усі здобувачі освіти мають доступ до бібліотеки, спортивного та тренажерного залів, їдальні та кафетерію. Бібліотека ЗНУ має кілька читальних залів, у яких розміщено різні виставки та експозиції. Для фізичного розвитку здобувачі освіти використовують спортивний, тренажерний, гімнастичний та танцювальні зали, які мають достатньо спеціального обладнання. На зустрічі зі здобувачами та під час відеотрансляції ЕГ переконалася, що здобувачі вищої освіти проживають у гуртожитках у комфортних умовах, де нещодавно було проведено ремонт. Деякі ремонтні роботи ще тривають. ЗНУ є учасником програми UERP/НКПВУ «Надзвичайна кредитна програма для відновлення України» за фінансування Європейського інвестиційного банку та підтримки Програми розвитку ООН тому значна кількість ремонтних робіт у гуртожитках виконується у рамках цієї Програми. Студенти 2 курсу мають можливість проходити навчальну практику у спеціальній Лабораторії, яка оснащена мультимедійною дошкою, проектором, гучномовцями, місцями для індивідуальної роботи з комп'ютерами. Проректор з науково-педагогічної роботи зазначив, що покращення матеріально-технічної бази проводиться безперервно. Так, найближчим часом на базі ЗНУ планується відкриття Coworking centre, де здобувачі освіти можуть проводити вільний час, готуватися до занять та брати участь у культурних заходах. Під час спілкування з фокус-групою здобувачів скарг на матеріально-технічну базу висловлено не було. Водночас, в процесі навчання здобувачі освіти можуть скористатися шкільними підручниками, навчальними картками, наборами Лего та іншими навчально-методичними матеріалами, зокрема й для засвоєння тем із НУШ, які наявні у зазначеній навчальній лабораторії та інших підрозділах. Загалом ЕГ вважає, що навчально-методичне забезпечення ОП сприяє досягненню цілей, завдань, ПРН.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

ЗВО забезпечує вільний доступ до усієї інфраструктури університету та інформаційних ресурсів. Під час зустрічей з фокус-групами підтвердився факт того, що здобувачі та НПП мають безоплатний доступ до мережі Інтернет. У коридорах факультету іноземної філології, бібліотеки та інших приміщень встановлені Wi-Fi роутери. Усі викладачі та здобувачі освіти мають доступ до наукової бібліотеки та її електронної бази, а також до репозитарію (<https://cutt.ly/HPeAK3>). Бібліотечний фонд налічує 1286000 примірників навчально-методичної та наукової літератури. У ЗВО також функціонує система наукових та академічних показників СИНАП (<https://scientific-rating.znu.edu.ua>), доступ до якої є вільним. Також на сторінці наукової бібліотеки здобувачі та НПП мають вільний доступ до наукометричних баз даних і системи перевірки тексту на унікальність. Під час дистанційного навчання здобувачі та НПП мали можливість контактувати із представниками наукової бібліотеки та замовляти необхідні матеріали через електронну пошту. Під час змішаного навчання університет використовує електронну платформу Moodle, на якій також зберігаються усі навчальні матеріали.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час експертизи ЕГ встановила, що освітнє середовище не становить небезпеки для життя та здоров'я здобувачів та НПП. У ЗВО встановлені камери відеоспостереження. У всіх приміщеннях та на коридорах наявні плани евакуації на випадок надзвичайних ситуацій. Варто відзначити, що під час відеогляду ЕГ продемонстровано вогнегасники у кожній аудиторії. Відділ з охорони праці ЗНУ (<https://cutt.ly/sIpydZo>) координує роботу щодо забезпечення безпечного навчання, викладання та роботи усіх учасників освітнього процесу. Порядок надання інформації та взаємодії з органами управління ЗНУ, ДСНСУ та органами правопорядку в разі загрози та виникнення надзвичайних ситуацій (<https://cutt.ly/JItBf2>) міститься у відкритому доступі на сторінці Відділу мобілізаційної роботи та цивільного захисту. З метою підтримання психічного здоров'я здобувачів працює практичний психолог (<https://cutt.ly/4Iujq7>), який співпрацює із деканатами і кураторами. Також у ЗНУ існує Телефон довіри. ЕГ виявлено, що потреби та інтереси здобувачів з'ясовуються за допомогою соціологічних досліджень (<https://cutt.ly/FIuKB9>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Проаналізувавши офіційний сайт ЗНУ (<https://www.znu.edu.ua>), ЕГ дійшла висновку, що ЗВО має усю необхідну інформацію щодо належної організації освітнього процесу. Зокрема здобувачі ВО можуть ознайомитися на сайті з різними нормативними документами, що регламентують освітній процес (<https://cutt.ly/uIiRsc>). Варто зауважити, що у ЗВО функціонує Служба психологічної підтримки (<https://cutt.ly/EIloAol>) та Юридичний відділ (<https://cutt.ly/9IdPy5>), що надає допомогу та консультації здобувачам вищої освіти та НПП. Наявна скринька довіри для здобувачів та НПП. Студенти можуть проводити вільний час та культурні заходи у Центрі культури (<https://culture.znu.edu.ua>). Під час бесіди з головою студентської профспілки факультету ЕГ переконалася, що здобувачі можуть за потреби проживати в гуртожитку та мають право отримати матеріальну допомогу. Крім того, на цій зустрічі було наголошено, що профспілка університету йде на зустріч здобувачам у питаннях організації культурних масових заходів. Варто зазначити, що організаційна, інформаційна та консультативна підтримка здійснюється безпосередньо на практичних і лекційних заняттях викладачами, через студраду, куратора, студентське самоврядування. Інформаційна підтримка здобувачів забезпечується за допомогою сайту ЗВО / факультету, інформація на якому постійно оновлюється, а також через Youtube та створення груп у Viber, Telegram.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту з особливими освітніми проблемами. У відеогляді було продемонстровано, що університет обладнаний пандусами. Спеціально для здобувачів освіти з особливими потребами заняття переносяться на перші поверхи під час навчання в університеті. Студенти з особливими потребами мають безперешкодний доступ до навчальних приміщень. Реалізація права на освіту особам з особливими освітніми потребами регламентується Порядком супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у Запорізькому національному університеті (<https://cutt.ly/vIloazA>). У ЗНУ реалізовано можливість диференційованого навчання через поширення електронного навчального контенту та електронні ресурси.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У Запорізькому національному університеті існують документи, що регламентують процедуру врегулювання конфліктів за ОП. Так, Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у Запорізькому національному університеті” (<https://cutt.ly/bIn9ENe>) визначає порядок і процедури врегулювання конфліктних ситуацій щодо запобігання корупції та врегулювання конфлікту інтересів; протидії дискримінації; протидії сексуальним домаганням та регулюванню конфліктів у міжособистісних стосунках суб’єктів освітнього середовища; конфліктів в освітньому процесі. У ЗНУ створено Службу психологічної підтримки та телефон довіри (<https://cutt.ly/YIIsbor>). Проаналізувавши сайт ЗНУ, ЕГ виявила у рубриці «Публічна інформація» розділ «Запобігання корупції» (<https://www.znu.edu.ua/3637.ukr.html>), у якому міститься антикорупційне законодавство, Етичний кодекс ученого України, роз’яснення та пам’ятки, плани заходів запобігання та протидії корупції у ЗНУ. На цій сторінці також розміщується номер телефону гарячої лінії з протидії корупції. Під час зустрічей зі здобувачами та НПП експертами було виявлено, що упродовж періоду навчання здобувачів вищої освіти за ОПП випадків сексуальних домагань, дискримінації, корупції не траплялося. ЕГ відмічає недостатню поінформованість здобувачів ВО щодо порядку і процедури врегулювання конфліктних ситуацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильні сторони та позитивні практики: 1) Систематична увага до покращення умов навчання здобувачів в цілому та здобувачів із особливими освітніми потребами зокрема. 2) Під час організації навчального процесу здобувачам ВО з особливими потребами надається всебічна підтримка, зокрема вони забезпечуються спеціальними навчальними аудиторіями.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабка сторона. 1) Недостатня поінформованість здобувачів про порядок та процедури вирішення конфліктних ситуацій. Рекомендації: 1) Налагодити систему інформування студентів про порядок та процедури вирішення конфліктних ситуацій.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Під час ознайомлення з нормативними документами ЗВО та безпосередньо експертизи встановлено, що здобувачі та НПП мають належні умови для продуктивної роботи й підтримання фізичного і психічного здоров’я. У ЗВО налагоджена система консультативної, організаційної, соціальної, освітньої та інформативної підтримки, яка поширена і на здобувачів за ОПП. В університеті активно використовуються ІКТ, зокрема під час дистанційного навчання. Усі вимоги до критерію 7 та його підкритеріїв дотримано. Оскільки слабка сторона не є критичною, то з огляду на вказані позитивні сторони вимоги критерію 7 дотримано.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У ЗНУ існує нормативна база, що регулює процедуру розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОПП й визначається “Положенням про розроблення та оформлення освітньої програми Запорізького національного університету», схваленим Вченою радою (протокол №6 від 28.01.2020 р.) (<https://cutt.ly/CIbpwp6>) та “Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Запорізькому національному університеті” схваленим Вченою радою (протокол №6 від 28.01.2020 р.) (<https://cutt.ly/jIUztVw>). У групу розробників увійшли кандидати пед. наук, доц. Н. Надточій, О. Каніболоцька та кандидат філ. наук, доц. Ю. Голуб. Надані на додатковий запит від ЕГ протоколи (Протокол №3 від 8.10.2019; Протокол №5 від 10.12.2019; Протокол №3 від 9.10.2020; Протокол №10 від 15.05.2020; Протокол №6 від 11.01.2021 та Протокол №10 від 12.05.2021) засвідчили постійний моніторинг якості ОПП та обговорення її доповнення та внесення змін. ЗВО в цілому дотримується процедур розроблення, затвердження, моніторингу і періодичного перегляду освітньої програми. Розроблення наданої для акредитації ОПП відбувалася відповідно до прописаних у нормативній документації процедур.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

На запит ЕГ гарантом було надано низку сканкопій витягів із протоколів засідання кафедри англійської філології. Аналіз наданих документів дає право стверджувати, що здобувачка 2 року навчання була присутня на засіданні кафедри, де внесла пропозицію щодо включення тем з НУШ до ОК “Шкільний курс англійської мови” (Протокол №3 від 8.10.2019). Також здобувачі акцентували на зміні деяких ОК (“Практичний курс англійської мови”, “Лінгвокраїнознавство” та “Лексикологія англійської мови”) (Протокол №5 від 10.12.2019). У наданому на запит ЕГ протоколі №10 від 15.05.2020 зазначено, що гарант ОПП Н. Надточій поінформувала про звернення здобувачів ВО щодо перегляду контенту ОК “Сучасні дидактичні засоби навчання” та внесення теми з методології CLIL. Пропозицію було підтримано. Згідно з опитуванням здобувачів вищої освіти 65% респондентів зазначили, що взагалі не залучалися до вдосконалення та оновлення експертованої ОПП. 22,5% здобувачів відповіли “ні” щодо питання про врахування їхніх побажань при перегляді змісту ОПП. 82,5% респондентів зазначили, що ніколи не вносили пропозиції щодо вдосконалення освітнього процесу у ЗНУ (<https://cutt.ly/9IkDCQa>).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об’єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці долучені до перегляду ОПП, відповідно до “Положення про розроблення та оформлення освітньої програми Запорізького національного університету», схваленим Вченою радою (протокол №6 від 28.01.2020 р.) (<https://cutt.ly/C1bpwp6>). Згідно з п. 2.4 Положення, удосконалення та модернізація змісту ОПП відбувається за ініціативи та пропозицій роботодавців. Аналіз сканкопій витягів із протоколів засідань кафедри іноземної філології дає підстави стверджувати, що роботодавці присутні на засіданнях кафедри, коли відбувається перегляд та удосконалення ОПП. Так, наприклад, консультант комунальної установи “Центр професійного розвитку педагогічних працівників” І.Нагорнова надала рекомендацію щодо залучення нових тенденцій у викладання на ОПП, зокрема використання інформаційних технологій, змішаної форми навчання тощо. Також І.Нагорнова запропонувала залучити здобувачів ВО цієї ОПП до семінарів-практикумів для вчителів іноземної мови м. Запоріжжя та Запорізької обл. Усі зазначені пропозиції було взято до уваги (Протокол №3 від 9.10.2020 р.). Т. Гура із Запорізького обласного інституту післядипломної освіти на зустрічі зазначила, що у травні 2020 року при перегляді ОПП вона запропонувала ввести до курсу “Методика викладання англійської мови” питання про дистанційне та змішане навчання, акцентувати увагу на інклюзивній освіті та залучення інтерактивних форм та методів навчання (Протокол №10 від 15.05.2020). Позитивні рецензії-відгуки надали роботодавці, зокрема С. Непрядкіна (директор Запорізької гімназії №11), І. Пискунова (директор ЗОШ №40 із поглибленим вивченням англійської мови), І.Суліма (директор ЗОШ 103), Т. Коваленко (консультант комунальної установи “Центр професійного розвитку педагогічних працівників”), М. Зуєнко (завідувач кафедри англійської та німецької філології Полтавського національного педагогічного університету ім. В.Г. Короленка) та О. Годжек (начальник Територіального відділу освіти Хортицького району). Скан-копії зазначених рецензій були надані гаранткою на запит ЕГ. Під час зустрічі роботодавці наголошували, що при перегляді ОПП основний фокус їхньої уваги був сконцентрований на удосконаленні контенту деяких ОК задля досягнення здобувачами заявлених в ОПП компетентностей. Роботодавці потребують випускника, здатного до практичної діяльності на високому рівні.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар’єрного шляху випускників освітньої програми.

Перший випуск за ОПП відбудеться у 2022 р. У ЗВО функціонує проєкт “Історії успіхів випускників ЗНУ” (<https://cutt.ly/g1bCMZI>). Декан факультету іноземної філології Г.Морошкіна зазначила, що реалізація цього проєкту на факультеті іноземної філології планується найближчим часом. У ЗНУ функціонує Відділ доуніверситетської підготовки, профорієнтації та працевлаштування (<https://cutt.ly/n1bCgLo>), який опікується питаннями сприяння працевлаштуванню. Також функціонує Служба процвештування Запорізького національного університету (<https://cutt.ly/91bVbxs>). ЕГ з’ясувала, що можна говорити про налагоджену співпрацю ЗВО зі своїми випускниками, окрім того, багато випускників на сьогодні є й стейкхолдерами на означеній ОПП, що було підтверджено під час зустрічі з роботодавцями (Г. Аліпова).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Діяльність по реагуванню на недоліки в ОПП регламентується “Положенням про розроблення та оформлення освітньої програми Запорізького національного університету», схваленим Вченою радою (протокол №6 від 28.01.2020 р.) (<https://cutt.ly/C1bpwp6>). Аналіз сканкопій витягів із протоколів засідань кафедри іноземної філології дає підстави стверджувати, що робоча група виявила низку недоліків під час упровадження експертованої ОПП.

Вони стосувалися кількості ОК, що забезпечують предметну підготовку здобувачів із англійської мови; недостатнє наповнення змісту підготовки здобувачів до використання засобів професійної діяльності вчителя. У ЗНУ розроблені чіткі процедури контролю якості вищої освіти, а саме анкетування здобувачів та стейкхолдерів щодо різних аспектів освітнього процесу, залучення роботодавців та здобувачів до перегляду освітніх програм, участь представників ОСС у засіданнях вченої ради університету та факультету. Зустрічі, проведені під час акредитаційної експертизи, підтвердили наявність чіткої співпраці стейкхолдерів ОПП з представниками різних структурних підрозділів. Так, на зустрічі із адміністративним персоналом начальник навчального відділу В. Горлач зазначила, що декілька структурних підрозділів ЗВО залучено до розробки та удосконалення ОПП. Так, зворотній зв'язок із стейкхолдерами підтримує навчально-методичний відділ, який отримує побажання щодо корекції ОПП на електронну адресу. Після отримання певних побажань відділ надсилає інформацію на факультети та відповідні випускові кафедри. В університеті функціонує Відділ моніторингу якості освіти та ліцензування, який проводить соціологічні опитування щодо якості освіти та скеровує отримані дані до ректорату, факультетів чи безпосередньо до гаранта ОПП. Також В. Горлач наголосила на наявності на платформі Moodle функції зворотного зв'язку, де студенти можуть залишити свої побажання щодо змісту конкретної ОК. ЕГ відзначає наявність електронної системи управління освітнім процесом, як одного із механізмів забезпечення якості освіти. У ній наявні усі навчальні плани, якими безперешкодно можуть користуватися деканати при розробці навчального навантаження. Навчальний відділ контролює кількісні показники успішності студентів, двічі на рік виконує ректорський контроль успішності здобувачів. На рівні деканату існує деканський контроль, який передбачає контроль успішності студентів впродовж семестру по окремим дисциплінам. Гарантка та НПП підтвердили, що отримують усебічну допомогу з боку ректорату, зокрема Ю. Каганова, та представників різних структурних підрозділів. Наприклад, результати рекомендацій зазначених підрозділів знайшли своє відображення в редакції ОПП 2020 року, зокрема в контексті зміни змісту і назви деяких ОК на "Лінгвістичні студії" та "Мультимедійні технології навчання". Результати реагування на виявлені недоліки відображаються у відповідних компонентах ОПП (матрицях, навчальному плані, робочих програмах навчальних дисциплін, силабусах тощо).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

На сторінці Відділу моніторингу якості освіти та ліцензування є вкладка "Акредитації" (<https://cutt.ly/sIn2pEr>), де розміщуються у вільному доступі відгуки стейкхолдерів, відомості про самооцінювання, звіти експертів та ГЕР тощо. Аналізована ОПП проходить акредитацію вперше. На зустрічі з керівником і менеджментом ЗВО та на фінальній зустрічі ректор М. Фролов запевнив, що університет докладає та буде докладати усіх зусиль, щоб ОПП і надалі розвивалася, а ЗВО динамічно реагував на конструктивні побажання. Тому, є всі підстави вважати, що у випадку виявлення недоліків, буде проведений належний аналіз і вчасне реагування.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

На сайті ЗВО в розділі «Університет» (<https://cutt.ly/zIn8V8h>) розміщені всі необхідні нормативні документи, які регулюють культуру якості. Аналіз додаткових документів, поданих на запит ЕГ, спілкування з фокус-групами дає підстави стверджувати, що ця система є дієвою й активно впроваджується в життєдіяльності закладу. ОПП є динамічною, адже НПП зважено підходять до осмислення назв ОК, їхнього обсягу, контенту, взаємозв'язків. Проектна група бере до уваги думку здобувачів, роботодавців, досвід інших ЗВО. Витяги із протоколів засідання кафедри іноземної філології свідчать, що обговорення ОПП відбуваються в системі. Отже, залучення стейкхолдерів до моніторингу ОПП, постійне анкетування здобувачів щодо якості викладання та навчання на ОПП, співпраця органів студентського самоврядування з деканатом факультету іноземної філології та менеджментом ЗВО було підтверджено під час фокус-груп.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильні сторони та позитивні практики: 1) Регулярний перегляд та модернізація ОП; 2) Наявність дієвої системи опитування здобувачів освіти; 3) Наявність механізмів виявлення та реагування на недоліки за ОПП, а також динамічне реагування підрозділів ЗВО на конструктивні побажання; 4) Відомості про попередні акредитації усіх ОПП університету та супроводжуючі документи наявні у відкритому доступі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Результати зустрічей показали, що ЗВО активно працює над удосконаленням існуючої внутрішньої системи забезпечення якості. Тож виразних слабких сторін чи недоліків ЕГ не відзначає.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Зважаючи на дієву систему виявлення та ліквідації недоліків, щорічний перегляд ОПП, залученість до перегляду здобувачів і роботодавців є всі підстави говорити про відповідність ОПП у контексті 8 критерію.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу прописані у відповідних нормативних документах ЗВО, а саме: Статутом (<https://cutt.ly/EIUSq5C>), Колективним договором (<https://cutt.ly/1IUSoWM>), Правилами внутрішнього розпорядку (<https://cutt.ly/HIUSkwb>), Кодексом академічної доброчесності (<https://cutt.ly/iUfKWa>), Положенням про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/SIUfVbM>), Положенням про розроблення та оформлення освітньої програми (<https://cutt.ly/CIUFWgT>), Положенням про студентське самоврядування (<https://cutt.ly/zIUGV16>), Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<https://cutt.ly/FIUFBnE>) тощо. Усі необхідні документи є у вільному доступі на сайті університету. Під час зустрічей ЕГ з фокус-групами було з'ясовано, що відповідні правила та процедури є зрозумілими, чіткими, позитивно сприймаються та послідовно виконуються всіма учасниками освітнього процесу.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На момент проведення експертизи на офіційному сайті ЗНУ та факультету іноземної філології було оприлюднено всю інформацію (повний текст освітньої програми, навчальний план, перелік вибіркових дисциплін та силабуси). На сторінці факультету також вказано електронну пошту (vnr@znu.edu.ua) для пропозицій щодо вдосконалення змісту освітньої програми, але ЕГ відмічає, що зазначена електронна адреса є загальною для пропозицій щодо усіх ОПП університету. "Положенням про розроблення та оформлення освітньої програми" (<https://cutt.ly/aIUZWmO>) зокрема п. 2.3. передбачено оприлюднення проекту ОПП на офіційному сайті для подальшого громадського обговорення. На офіційному сайті ЗНУ функціонує розділ "Громадські обговорення" (<https://cutt.ly/MIULQBr>), де розміщено проекти освітньо-професійних програм, термін, до якого кожен бажаючий може надати пропозиції та адреса електронної пошти, куди ці пропозиції надсилати. Під час зустрічі зі стейкхолдерами ЕГ з'ясувала, що їхні пропозиції щодо удосконалення ОПП було взято до уваги.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На офіційній сторінці факультету іноземної філології (<https://cutt.ly/vIUXDKs>) розміщено інформацію та останні новини про освітню програму. Зокрема, розміщена інформація включає повний текст освітньої програми, навчальний план, перелік вибіркових дисциплін та силабуси ОК. Загалом, інформація, зазначена на веб-сайті, є чітко структурованою і доступною для здобувачів освіти та інших стейкхолдерів ОПП, що було підтверджено під час дистанційної експертизи.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильні сторони та позитивні практики: 1) представлення інформації про ОПП на сайті ЗВО та факультету відзначається чіткою організацією, структурованістю. Інформація є зрозумілою та зручною для використання здобувачами освіти та іншими стейкхолдерами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабка сторона. 1) На сторінці ОПП зазначена універсальна електронна адреса для внесення пропозицій до всіх ОПП університету. Рекомендація. 1) Для покращення комунікації між робочою групою ОПП та стейкхолдерами щодо пропозицій про удосконалення ОПП радимо додати електронну адресу, яка є спеціально створеною для конкретної ОПП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Вимоги щодо прозорості та публічності реалізації ОПП дотримано у повній мірі. Інформування стейкхолдерів щодо основних аспектів освітнього процесу є системним та достатнім для провадження освітньої діяльності. З огляду на зазначене вище, експертна група виявила рівень відповідності критерію 9 рівню В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B

Критерій 6. Людські ресурси	В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Плотніков Євген Олександрович

Члени експертної групи

Загоруйко Людмила Олексіївна

Олійник Каріна Миколаївна